

פרשת כי תבוא תשע"ז
ושמחת בכל הטוב

דברים פרק כ

(ז) וּנְצַעַק אֶל יְקֹוֹק אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְיִשְׁמַע יְקֹוֹק אֶת קִלְנוּ וְיִרְא אֶת עֲנֵינוּ וְאֶת עֲמַלְנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ : (ח) וַיּוֹצֵאֵנוּ יְקֹוֹק מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְטוּיָה וּבְמַרְא גְדֹל וּבְאִתּוֹת וּבְמִפְתֵּיִם : (ט) וַיְבִאֵנוּ אֶל הַמְּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֵּן לָנוּ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וַדְּבָשׁ : (י) וְעַתָּה הִנֵּה הִבְאֵתִי אֶת רְאשֵׁי פְרֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִתְּנָה לִי יְקֹוֹק וְהִנְחֵתוּ לִפְנֵי יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִית לִפְנֵי יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ : (יא) וְשִׂמַּחְתָּ בְּכֹל הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לְךָ יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ וּלְבֵיתֶךָ אֶתְּנָה וְהַלְלוּ וְהִגַּדְתָּ אֶשֶׁר בְּקִרְבְּךָ :

דברים פרק ז

(יב) וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְּשֻׁפָּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם : (יג) וְאַהֲבֵךָ וּבְרָכֶךָ וְהִרְבֶּךָ וּבְרָךְ פְּרֵי בִטְנְךָ וּפְרֵי אֲדָמְתֶךָ דָּגְנְךָ וְתִירֶשֶׁךָ וּצְהַרְרֶךָ שָׁגַר אֲלֶפֶיךָ וְעִשְׂתִּירֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְתֶת לְךָ : (יד) בְּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים לֹא יִהְיֶה בְּךָ עָקָר וְעִקְרָה וּבְבִהֶמְתֶּךָ :

רש"י

(ט) **אל המקום הזה** - זה בית המקדש : **ויתן לנו את הארץ** - כמשמעו : (י) **והנחתו** - מגיד שנוטלו אחר הנחת הכהן ואוחזו בידו כשהוא קורא, וחוזר ומניף : (יא) **ושמחת בכל הטוב** - מכאן אמרו אין קורין מקרא בכורים אלא בזמן שמחה מעצרת ועד החג, שאדם מלקט תבואתו ופירותיו ויינו ושמןו, אבל מהחג ואילך מביא ואינו קורא : **אתה והלוי** - אף הלוי חייב בבכורים אם נטעו בתוך עריהם : **והגד אשר בקרבך** - (שם מכות יט) מביא ואינו קורא, שאינו יכול לומר לאבותינו :

רש"י

(יב) **והיה עקב תשמעון** - אם המצות הקלות שאדם דש בעקביו תשמעון : **ושמר ה' וגו'** - ישמור לך הבטחתו : (יג) **שגר אלפיך** - ולדי בקרך, שהנקה משגרת ממעיה : **ועשתרות צאנך** - מנחם פירש אבירי בשן (תהלים כב, יג), מבחר הצאן. כמו (בראשית יד, ה) עשתרות קרנים, לשון חוזק. ואונקלוס תרגם ועדרי ענד. ורבותינו אמרו למה נקרא שמם עשתרות שמעשירות את בעליהן : (יד) **עקר** - שאינו מוליד :

תורת אמת לר' יהודה ליב איגר - פרשת כי תבוא

וְהִירָדָה כִּי חִבָּא אֶל הָאָרֶץ וְגו' . הנה צ' סדרות בתורה מחילים צחיבת וזיה . וזיה עקב תשמעון . וכאן וזיה כי תבא . וידוע מאמרם ז"ל אין וזיה אלא שמחה . וידוע כי עיקר צחי' שמחה הוא צעת בא הדבר לידי גמר תכלית השלימות . וזיה י"ל כי צ' אלה רומזים לצ' הנותנות טובות מהג' מהנות טובות שניתנו לישראל . שזם חורה וארץ ישראל . וזיה עקב תשמעון את המשפטים האלה

וגו' . רומז על ענין תורה כשנשלם האדם בשלימות . כמשמעות וזיה עקב תשמעון את המשפטים האלה וגו' . וע"ז נאמר וזיה לשון שמחה . ונכאן וזיה כי תבא הוא לקדושת ארץ ישראל . כשרואה שנשלם הענין . והוא מלות בכורים צעת שרואה שנגמר הפרי . ונאמר עליו . ושמחת בכל הטוב . כי הגם כבכל ענין השפעה טובה להאדם יש ליתן שבת והודי' לשמויות' . עכ"ז לא נמצא שום שייכות מלות בכורים צפירות חוץ לארץ . רק דייקא צפירות חיי שכל גידולם הוא בקדושה . ואז כשרואה שנשלם הענין צעת ביכור הפרי מזה נולד השמחה . וזכו וזיה כי תבא וגו' :